

Załącznik do
Uchwały Nr/2016
Rady Powiatu Kaliskiego
z dnia

**PROGRAM KOREKCYJNO-EDUKACYJNY DLA
SPRAWCÓW PRZEMOCY W RODZINIE**

Kalisz 2016 r.

SPIS TREŚCI

	STRONA
Wstęp	3
I. Charakterystyka zjawiska	4
II. Cel programu	4
III. Zakładane rezultaty	4
IV. Adresaci programu	5
V. Realizacja programu	6
VI. Etapy pracy z uczestnikami programu	6
VII. Partnerzy programu	7
VIII. Źródła finansowania programu	8
IX. Monitoring	8
X. Zagrożenia realizacji programu i zakończenie	9
XI. Zakończenie	9

Wstęp

Realizując obowiązek wynikający z art. 6, ust. 4 pkt 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kaliszu opracowało Program Korekcyjno- Edukacyjny dla Sprawców Przemocy w Rodzinie, zwany dalej Programem. Wdrożenie w życie „Programu Korekcyjno- Edukacyjnego dla Sprawców Przemocy w Rodzinie” jest gwarancją zintegrowanych działań profilaktycznych, interwencyjnych i pomocowych w tym zakresie.

Podstawę prawną programu stanowią ustawy i programy:

1. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2015r. poz.163 z późn. zm.)
2. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U.2015r. poz. 1390),
3. Powiatowa Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2014-2020.

Najważniejszą z nich dla realizacji niniejszego programu jest ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. 2015r. poz.1390).

Ustawa ma na celu zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz inicjowanie i wspieranie działań polegających na podnoszeniu świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków przemocy w rodzinie. Głównym celem programu jest przeciwdziałanie przemocy w rodzinie na terenie powiatu kaliskiego, budowanie skutecznie działającego systemu uwzględniającego lokalne uwarunkowania i rozmiary zjawiska. Zasadniczym, szerszym celem programu, do którego osiągnięcia ma służyć realizacja zadań zaplanowanych w programie, jest ograniczenie problemu i skali skutków przemocy domowej. Cele szczegółowe, bezpośrednio zakładane w programie odnoszą się do całego systemu zapobiegania i zwalczania przemocy w rodzinie.

W programie tym wskazano konieczność kontynuowania działań informacyjnych, profilaktycznych, specjalistycznej pomocy dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie, a także prowadzenia terapii ze sprawcami przemocy.

I. CHAREKTYRYSTYKA ZJAWISKA

Preambuła do ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie wskazuje na fakt, iż przemoc w rodzinie narusza podstawowe prawa człowieka, w tym prawo do życia i zdrowia oraz poszanowania godności osobistej, a władze publiczne mają zapewnić wszystkim obywatelom równe traktowanie i poszanowanie ich praw i wolności. Ustawa ta definiuje pojęcie przemocy w rodzinie jako jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób najbliższych, a także innych osób wspólnie zamieszkujących lub wspólnie gospodarujących, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznych lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Przemoc w rodzinie może przybierać różne formy:

- Przemocy fizycznej,
- Przemocy psychicznej,
- Przemocy seksualnej,
- Przemocy ekonomicznej,
- Zaniedbania.

Sprawcy przemocy na ogół starają się znajdować uzasadnienie dla aktów przemocy. Szczególnie dotyczy to negowania osobistej odpowiedzialności za wyrządzone szkody i obciążenia odpowiedzialnością ofiar. Postępowanie sprawców dodatkowo często jest wspierane przez czynniki kulturowe. Niezbędne są działania skierowane dla ofiar jak i sprawców przemocy domowej. Z jednej strony potrzebne są działania na rzecz ochrony ofiar przed sprawcami przemocy, a z drugiej strony ważne są działania powstrzymujące sprawców i prowadzące do zakończenia przemocy w rodzinie. Temu ma służyć program korekcyjno-edukacyjny skierowany do osób stosujących przemoc.

II. CEL PROGRAMU

Podstawowym celem jest powstrzymanie sprawców i zakończenie przemocy w rodzinie. Cel główny ukierunkowany jest na rozpoznanie i zmianę zachowań i postaw osób stosujących przemoc w rodzinie.

III. ZAKŁADANE REZULTATY

Działania ze sprawcą mają przyczynić się do:

1. Uzyskania przez sprawcę świadomości własnych niestosownych zachowań, stosowanych wobec członków swojej rodziny.
2. Uświadamianie sprawcy czym jest przemoc.
3. Nabycie umiejętności partnerskiego współdziałania w rodzinie oraz korzystania z pomocy innych.
4. Rozpoznawanie przez sprawcę sygnałów ostrzegawczych, zapowiadających zachowania agresywnego.
5. Uzyskanie przez sprawcę świadomości własnych zachowań.

IV. ADRESACI PROGRAMU

Program adresowany jest do pełnoletnich osób z terenu Powiatu Kaliskiego stosujących przemoc wobec członków swojej rodziny. Do Programu kwalifikowani są:

- Skazani prawomocnymi wyrokami za przestępstwo z art.207 par.1 kodeksu karnego (lub inne przeciwko rodzinie i opiece, ze stwierdzeniem sprawstwa przemocy), korzystający z warunkowego zawieszania wykonania kary pozbawienia wolności i warunkowo przedterminowo zwolnieni z odbycia reszty kary.
- Sprawcy przemocy, wobec których wszczęto procedurę Niebieskiej Karty, skierowani przez Zespół Interdyscyplinary Ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.
- Osoby zobowiązane przez inne organy, instytucje i organizacje.
- Osoby samodzielnie zgłaszające się, w związku z ich kontaktem z instytucjami i organizacjami zajmującymi się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.

W Programie wyklucza się udział:

- Osób chorujących psychicznie,
- Osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków z wyłączeniem osób, które przeszły lub są w trakcie podstawowego cyklu terapii uzależnień,
- Nałogowych hazardzistów.

Odmowa uczestnictwa w programie następuje w czasie wstępnego rozpoznania diagnostycznego.

V. REALIZACJA PROGRAMU

Realizatorem Programu Korekcyjno-Edukacyjnego dla Sprawców Przemocy w Rodzinie jest samorząd Powiatu Kaliskiego, w imieniu którego działa Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kaliszu będący faktycznym realizatorem niniejszego programu. Zadania związane z realizacją programu obejmują nadzór na realizacją programu, rekrutację uczestników, obsługę finansową, monitoring, pozyskanie partnerów do realizacji programu oraz współpraca z nimi. Program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc w rodzinie realizowany będzie w oparciu o zasoby lokalowe Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kaliszu (Plac Świętego Józefa 5, 62-800 Kalisz) w zakresie:

- obsługi administracyjno-finansowej,
- formalnego naboru uczestników.

Zajęcia z uczestnikami programu będą odbywać się w budynku Starostwa Powiatowego w Kaliszu (Plac Świętego Józefa 5, 62-800 Kalisz). W ciągu jednego roku kalendarzowego planuje się przeprowadzenie pełnego cyklu zajęć tj. zajęcia indywidualne i grupowe.

VI. ETAPY PRACY Z UCZESTNIKAMI PROGRAMU

Zasadniczą część programu stanowi:

1. Rozpoznanie diagnostyczne

Podczas sesji indywidualnych uczestnik zostaje zapoznany z celami i przebiegiem programu. Prowadzący zapoznaje się szczegółowo z sytuacją rodziny i prawna uczestnika programu. Przyjęcie do programu jest potwierdzone zawarciem kontraktu, który zawiera między innymi:

- formalne wymogi dotyczące systematycznej obecności w zajęciach,
- obowiązek bezpiecznego i zgodnego z zasadami współżycia społecznego zachowania w trakcie uczestnictwa w zajęciach,
- zobowiązanie do powstrzymywania się od przemocowych zachowań i postaw w kontaktach z członkami rodziny i z innymi ludźmi,
- wymóg uznania osobistej odpowiedzialności za fakt stosowania przemocy w rodzinie.

2. Edukacja

Dostarczenie uczestnikom informacji, które będą pomocne w zrozumieniu dynamiki przemocy. Edukacja konfrontuje wszystkie przekonania i postawy, przy pomocy których sprawcy usprawiedliwiają stosowanie przemocy. Przekazywanie wiedzy odbywa się w sposób aktywizujący uczestnika. Uczestnicy uczą się w jaki sposób ich zachowania krzywdząco wpływa na członków ich rodziny i na ich wzajemne relacje, a także przygotowują się do wzięcia pełnej odpowiedzialności moralnej i psychologicznej za swoje czyny, oraz do rozpoczęcia pozytywnych zmian w ich relacjach osobistych.

3. Praca nad rozpoznawaniem i zmianą przekonań i postaw osobistych poprzez analizę sytuacji przedstawionych w programie oraz swoich własnych sytuacji życiowych. Podczas zajęć promuje się postawy i wartości, które stanowią konstruktywną alternatywę wobec postaw podtrzymujących przemoc.

4. Ćwiczenia nowych konstruktywnych form myślenia i reagowania w grupie.

Dostarczenie korekcyjnych doświadczeń osobistych zmieniających zachowania i postawy oraz rozwijające umiejętności samokontroli i konstruktywnego współżycia.

Szczegółowa zawartość merytoryczna programu oraz określenie czasu trwania programu zostanie przygotowana przez prowadzącego zajęcia.

VII. PARTNERZY PROGRAMU

Założenia programowe w skutecznym osiągnięciu założonych celów i rezultatów przewidują współpracę z wieloma instytucjami i organizacjami, którymi są:

1. Ośrodki Pomocy Społecznej Powiatu Kaliskiego.
2. Zespoły Interdyscyplinarne.
3. Sąd.
4. Komisariaty Policji Powiatu Kaliskiego.
5. Kuratorzy zawodowi i społeczni.
6. Gminne Komisje ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Powiatu Kaliskiego.
7. Organizacje pozarządowe.
8. Rodziny uczestników projektu.
9. Wszystkie osoby, instytucje i organizacje zaangażowane w pomoc rodzinie dotkniętej przemocą.

VIII. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU

Realizacja programu nastąpi po uprzednim przyjęciu Programu przez Radę Powiatu Kaliskiego po zabezpieczeniu przez Wojewodę Wielkopolskiego środków finansowanych na realizację Programu, zgodnie z art. 6 pkt. 4 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U.2015r. poz. 1390). W miarę ewaluacji Programu i rozwoju infrastruktury społecznej możliwe są różne formy realizacji i zasady finansowania Programu.

IX. MONITORING

Celowością monitorowania programu jest pomiar ewaluacji oraz kontrola wewnętrzna sprawdzająca, czy założone cele zostały zrealizowane.

Monitorowanie oraz ocena postępu zadań z zakresu Programu odbywać się będzie na podstawie:

1. Corocznych "Sprawozdań z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kaliszu".
2. Monitorowanie sytuacji rodzin sprawców przemocy w rodzinie-informacje uzyskane ośrodków pomocy społecznej, właściwych ze względu na miejsce zamieszkania rodzin oraz informacje uzyskane podczas okresowych spotkań Zespołów Interdyscyplinarnych ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

X. ZAGROŻENIA REALIZACJI PROGRAMU I ZAKOŃCZENIE

Program korekcyjno-edukacyjny dla sprawców przemocy w rodzinie realizowany przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kaliszu to określony w czasie ciąg działań zmierzających do zakładanych rezultatów, przeznaczony do wybranej, specyficznej grupy odbiorców, wymagający zaangażowania środków rzeczowych, ludzkich, finansowych. Realizacja powyższego programu wiąże się nierozdzielnie z ryzykiem wystąpienia zjawisk czy działań, które mogą mieć negatywne skutki dla przebiegu całego programu między innymi:

- brak wystarczających środków finansowych na realizację programu,
- brak zainteresowania ze strony potencjalnych beneficjentów programu,
- brak zaangażowania ze strony adresatów programu,
- brak współpracy między realizatorami programu.

XI. ZAKOŃCZENIE

Program oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych realizowany przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kaliszu wobec osób stosujących przemoc w rodzinie stanowi integralną część całego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz uzupełnia różne formy interwencji prawnych i interwencyjnych podejmowanych wobec tych osób.